

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (V. Burduh)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Profaluminiiu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Ghirila împotriva Societății pe Acțiuni „CONSAM” și a Societății cu Răspundere Limitată „Profaluminiiu”, intervenienți accesorii Nicolae Cuculescu, Alexandru Harin cu privire la încasarea indemnizației unice, încasarea despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul declarat de Elena Ghirila, s-a casat hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și s-a pronunțat o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă:

La 13 iunie 2017 Elena Ghirila a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „CONSAM” și a Societății cu Răspundere Limitată „Profaluminiiu” cu privire la încasarea indemnizației unice, încasarea despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului și repararea prejudiciului moral (f.d.4-11 vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamanta Elena Ghirila a indicat că la 04 aprilie 2016 s-a produs un accident de muncă în urma căruia a decedat soțul ei Andrei Ghirila, cu care am 3 copii minori, unul din ei fiind cu grad de dizabilitate.

Reclamanta a menționat că prin procesul verbal de cercetare a accidentului de muncă nr. 18 din 14 iunie 2016 a Inspectoratului Muncii și prin Raportul de expertiză judiciară nr.1078 din 18 octombrie 2016 vinovate de comiterea accidentului de muncă au fost recunoscute SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu”.

Reclamanta a invocat că la 27 martie 2017 SA „Consam” și respectiv la 10 aprilie 2017 SRL „Profaluminiiu” au recepționat cererile de achitare a indemnizației unice pentru deces în urma accidentului de muncă. Astfel, prin răspunsul din 27 aprilie 2017 SA „Consam” a respins cererea prealabilă, iar SRL „Profaluminiiu”, reprezentată de directorul Alexandru Harin a telefonat reclamanta și i-a comunicat acesteia despre refuzul de a achita benevol indemnizația solicitată.

Reclamanta Elena Ghirila a precizat că potrivit extrasului din contul salarial a lui Andrei Ghirila, salariul mediu lunar al acestuia pentru ultimele 24 luni calendaristice premergătoare lunii decesului constituie suma de 1860,90, iar salariu mediu anual constituie suma de 22 330,90 lei.

La fel, reclamanta a menționat că Andrei Ghirila s-a născut la 05 mai 1987 și a decedat la 04 aprilie 2016, respectiv până la vârsta de pensionare i-au rămas 34 de ani. Astfel, suma indemnizației unice de deces în urma accidentului de muncă constituie suma de 759 250,60 lei.

Reclamanta a invocat că împreună cu Andrei Ghirila are 3 copii minori : Robert Ghirila născut la 15 iulie 2016, Bianca Maria Ghirila născută la 01 mai 2014 și Adelina Ghirila născută la 27 iulie 2009.

Reclamanta a indicat că potrivit datelor Biroului Național de Statistică, limita minimă de existență pentru anul 2016, în orașe mari, pentru copii în vârstă de la 1 - 6 ani este de 1687,70 lei, pentru copii în vârstă de la 7-17 ani suma de 2176,80 lei, iar pentru femeile în vârstă apte de muncă constituie suma de 1936,20 lei. Prin urmare solicită încasarea lunară solidară de la copârâți suma de 1687 lei lunar pentru copilul Robert Ghirila, până la vârsta majoratului, 1687 lei lunar pentru copilul Bianca Maria Ghirila până la vârsta majoratului și suma de 2176 lei lunar pentru copilul Adelina Ghirila până la vârsta majoratului.

Reclamanta Elena Ghirila a precizat că are grijă de copilul minor al decedatului Adelina Ghirila, cu grad sever de dizabilitate, care necesită îngrijire permanentă și respectiv solicită încasarea lunară a sumei de 1936 lei până la îmbunătățirea stării de sănătate a Adelinei Ghirila.

Reclamanta a invocat că din vina SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” a decedat cea mai apropiată persoană pentru ea și copiii săi, cauzându-le un prejudiciu moral, iar SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” nu-și execută obligațiile de despăgubire prevăzute de lege, prin aceasta amplificând suferințele morale și fizice ale reclamantei, fiindu-i cauzat astfel un prejudiciul moral, care îl estimează în sumă de 200 000 lei.

Prin urmare, reclamanta Elena Ghirila a solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar din contul SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” în beneficiul Elenei Ghirila a sumei de 759 250 lei, cu titlu de indemnizație unică pentru deces în urma accidentului de muncă, încasarea în mod solidar din contul SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” a sumei de 1687 lei lunar pentru copilul Robert Ghirila până la vârsta majoratului, a sumei de 1687 lei lunar pentru copilul Bianca Maria Ghirila până la vârsta majoratului, a sumei de 2176 lei lunar pentru copilul Adelina Ghirila până la vârsta majoratului și a sumei de 1936 lei lunar în beneficiul Elenei Ghirila, până la îmbunătățirea stării de sănătate a Adelinei Ghirila, repararea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Nicolae Cuculescu și Alexandru Harin (f.d.128 verso).

Prin hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a admis parțial acțiunea reclamantei, Elena Ghirila. S-a încasat de la SA „CONSAM” în beneficiul Elenei Ghirila suma de 759 250 lei, cu titlu de indemnizație unică pentru decesul lucrătorului. S-a încasat de la SA „CONSAM” în beneficiul copilului, Robert Ghirila și a copilului Bianca-Maria Ghirila a câte 1 687 lei pentru fiecare, cu

titlu de prejudiciu pentru pierderea întreținătorului, care urmează a fi achitat lunar, începînd cu 04 aprilie 2016 și pînă la atingerea vârstei majoratului acestora. S-a încasat de la SA „CONSAM” în beneficiul copilului Adelina Ghirila suma de 2 176 lei, cu titlu de prejudiciu pentru pierderea întreținătorului, iar în beneficiul Elenei Ghirila suma de 1936 lei, care urmează a fi achitat lunar, începînd cu 04 aprilie 2016 și pînă la îmbunătățirea stării de sănătate a copilului Adelina Ghirila. S-a încasat de la SA „CONSAM” în beneficiul Elenei Ghirila suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, cît și cheltuieli de judecată în sumă de 9 000 lei, în total suma de 59 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat la bugetul public din contul SA „CONSAM” sumă 23 205, 93 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, dintre care suma de 23 102, 08 lei sub formă de taxă de stat și suma de 103, 85 lei, cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Elena Ghirila. S-a casat hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a admis parțial acțiunea reclamantei, Elena Ghirila. S-a încasat în mod solidar de la SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” în beneficiul Elenei Ghirila suma de 759 250 lei, cu titlu de indemnizație unică pentru decesul lucrătorului. S-a încasat în mod solidar de la SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” în beneficiul copilului, Robert Ghirila și a copilului Bianca-Maria Ghirila a câte 1 687 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu pentru pierderea întreținătorului, care urmează a fi achitat lunar, începînd cu 04 aprilie 2016 și pînă la atingerea vârstei majoratului acestora. S-a încasat în mod solidar de la SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” în beneficiul copilului Adelina Ghirila suma de 2 176 lei, cu titlu de prejudiciu pentru pierderea întreținătorului, iar în beneficiul Elenei Ghirila suma de 1936 lei, care urmează a fi achitat lunar, începînd cu 04 aprilie 2016 și pînă la îmbunătățirea stării de sănătate a copilului Adelina Ghirila. S-a încasat în mod solidar de la SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” în beneficiul Elenei Ghirila suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, cît și cheltuieli de judecată în sumă de 9 000 lei, în total suma de 59 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat în mod solidar de la SA „CONSAM” și SRL „Profaluminiiu” sumă 23 205, 93 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, dintre care suma de 23 102, 08 lei sub formă de taxă de stat și suma de 103, 85 lei, cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată (f.d.7-26 vol. II).

În consolidarea soluției, instanța de apel a indicat că la 04 aprilie 2016, s-a produs un accident de muncă, în rezultatul căruia a decedat Andrei Ghirila, născut la 05 mai 1987. Astfel, prin procesul-verbal nr. 18 din 14 iunie 2016 privind cercetarea accidentului mortal de muncă, întocmit de Inspekția Teritorială de Muncă Chișinău, se confirmă că evenimentul suferit la 04 aprilie 2016 de către Andrei Ghirila constituie accident mortal de muncă, iar persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative și altor acte normative din domeniul muncii sunt: Nicolae Cuconescu, director S.A. „Consam”, care nu a organizat, nu a controlat și nu a luat toate măsurile necesare pentru a închide toate intrările în blocul ce se construia și zonele periculoase pentru interzicerea intrării pe teritoriul șantierului de construcție și în interiorul blocului de locuit ce se construia a persoanelor străine, prin ce au fost încălcate prevederile art. 10 alin. (1), art. 13 lit. n) din Legea securității și sănătății în muncă; precum și Alexandru Harin, director executiv al SRL

„Profaluminiiu”, care nu a luat toate măsurile ca toți salariații ce trebuiau să efectueze lucrările de instalare a rețelelor de încălzire, înainte de a fi admiși la lucru să fie încheiate contracte individuale de muncă, să organizeze instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă la angajare și la locul de muncă, prin ce a încălcat art. 56 alin. (1) din Codul Muncii, art. 17 alin. (7) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008.

Instanța de apel a menționat că prin raportul de expertiză judiciară nr. 1078 din 18 octombrie 2016 al Centrului Național de Expertize Judiciare s-a constatat că accidentul de muncă din 04 aprilie 2016, soldat cu decesul lui Andrei Ghirila, nu s-a produs în timpul unui proces tehnologic, dar în urma căderii lui Andrei Ghirila de la etajul doi la subsolul blocului II în construcție. De către directorul SRL „Profaluminiiu” nu s-au respectat prevederile art. 56 alin. (1) din Codul muncii și prevederile art. 13 lit. k) din Legea securității și sănătății în muncă, prin care a admis lucrătorii la efectuarea evaluării lucrărilor de instalare a sistemului de încălzire, în vederea efectuării ulterioare a lucrărilor date, fără încheierea cu ei a contractelor individuale de muncă și fără organizarea instruirii lor în domeniului securității și sănătății în muncă, iar de către directorul S.A. „Consam” nu s-au respectat prevederile art. 10 alin. (1) și art. 13 lit. n) din Legea securității și sănătății în muncă, și anume nu a organizat întreprinderea măsurilor pentru închiderea intrărilor spre puțul ascensorului blocului II în construcție, prin blocarea lor cu îngrădire de protecție. Între nerespectarea prevederilor art. 10 alin. (1), art. 13 lit. k) și lit. n) din Legea securității și sănătății în muncă și cauza producerii accidentului de muncă nominalizat, există legătură cauzală, iar producerea accidentului de muncă putea fi prevenită prin blocarea intrărilor spre puțul ascensorului cu îngrădire de protecție, pentru prevenirea căderii în gol a muncitorilor.

Instanța de apel a precizat că Andrei Ghirila la momentul decesului era căsătorit cu Elena Ghirila, iar din căsătorie, aveau 3 copii minori comuni: Robert Ghirila, născut la 15 iulie 2016, Bianca-Maria Ghirila, născută la 01 mai 2014 și Adelina Ghirila, născută la 27 iulie 2009.

La fel, instanța de apel a invocat că la 27 martie 2017, Elena Ghirila a depus la SA „Consam” și SRL „Profaluminiiu” cereri prealabile prin care a solicitat achitarea indemnizației unice pentru deces în accident de muncă în sumă de 758 880 lei, care au fost respinse de pârîte.

Instanța de apel a ajuns la concluzia certă că drept urmare a producerii accidentului de muncă, care s-a soldat cu decesul lui Andrei Ghirila, de către directorul SRL „Profaluminiiu” nu s-au respectat prevederile art. 56 alin. (1) din Codul muncii și prevederile art. 13 lit. k) din Legea securității și sănătății în muncă, iar de către directorul SA „Consam”, nu s-au respectat prevederile art. 10 alin. (1) și art. 13 lit. n) din Legea securității și sănătății în muncă. Cu referire la legătura de cauzalitate între fapta ilicită și vinovăția SA „Consam” și SRL „Profaluminiiu”, instanța de apel a constatat că aceasta se stabilește prin concluziile experților expuse supra. Astfel actele cauzei atestă faptul că accidentul a avut loc în timpul și în legătură cu îndeplinirea de către defunctul Andrei Ghirila a unor obligațiuni, pentru care a fost antrenat de către angajatorul SRL „Profaluminiiu”, care asumându-și obligațiunea de executare a unor lucrări de instalare a rețelei de încălzire termică în clădirea edificată de SA „Consam”, nu a luat toate măsurile necesare de a asigura securitatea și protecția angajatului în timpul serviciului, iar SA „Consam” nu a

respectat prevederile legale în domeniul securității și sănătății în muncă.

La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat a stabilit că vinovată în producerea accidentului de muncă din 04 aprilie 2016, în rezultatul căruia a survenit decesul lui Andrei Ghirila este doar SA „Consam”, or, după cum derivă din procesul-verbal nr. 18 din 14 iunie 2016 privind cercetarea accidentului mortal de muncă, întocmit de Inspecția Teritorială de Muncă Chișinău, și raportul de expertiză judiciară nr. 1078 din 18 octombrie 2016, vinovați de producerea accidentului mortal de muncă sunt SA „Consam” și SRL „Profaluminu”. Iar, cauzarea daunei urmare a acțiunilor ilegale admise de ambele copârte generează, în virtutea legii, răspunderea solidară a coautorilor.

La fel, instanța de apel a invocat că din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că la 29 martie 2016 între SA ”Consam” și SRL ”Profaluminu” a fost încheiat un contractul de antreprinză nr.29/03 și 29/03/1, potrivit căruia ultima s-a obligat să îndeplinească lucrări de instalare a rețelelor de încălzire și gazificare, în termen de 60 zile. Respectiv, sunt veridice concluziile reflectate în Procesul verbal nr. 18 de cercetare a accidentului de muncă, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii la 04 aprilie 2016, precum că Andrei Ghirilă a ajuns pe teritoriul șantierului de construcție al blocului locativ din str. M. Sadoveanu 15 mun. Chișinău, împreună cu alte persoane, urmare a unei înțelegeri cu directorul SRL ”Profaluminu” și reprezentantul SA ”Consam” pentru a face cunoștință cu volumele de lucru și de a se înțelege cu prețul lucrărilor. Ori, acestea se bazează și pe declarațiilor martorului audiat în prima instanță, Ghenadie Ciorici.

Instanța de apel a precizat că în cadrul judecării cauzei în fond, inclusiv prin administrarea probei cu audierea martorilor, cu certitudine a fost confirmat faptul că la momentul producerii accidentului de muncă care a cauzat decesul și respectiv cauzarea prejudiciului ce constituie obiect al litigiului în cauză exista o înțelegere cu privire la executarea unor lucrări inclusiv de către defunctul Andrei Ghirila și SRL „Profaluminu”, iar prejudiciul a fost cauzat în timpul și în legătură cu executarea obligațiilor de executare a acestor lucrări și ca urmare, în speță, responsabilitatea achitării despăgubirilor revine atât SA „Consam”, cât și SRL „Profaluminu”.

Instanța de apel a constatat că la data producerii accidentului de muncă, Andrei Ghirila era angajat oficial în câmpul muncii la SRL „Comalion LCA” în funcția de lăcătuș instalator tehnică sanitară, cu un salariu de funcție de 2 090 lei. Iar conform extrasului de cont eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale din 13 martie 2017, în perioada 01 iulie 2012 –04 aprilie 2016, Andrei Ghirila a realizat un venit în mărime de 144 090,34 lei. Astfel, este întemeiată pretenția reclamantei Elena Ghirila cu privire la încasarea indemnizației unice pentru deces în mărime de 759 250 lei, care urmează a fi admisă cu încasarea în mod solidar din contul SA „Consam” și SRL „Profaluminu” în beneficiul Elenei Ghirila a sumei de 759 250 lei, cu titlu de indemnizație unică de deces în accident de muncă.

Conform datelor Biroului Național de Statistică, limita minimă de existență pentru anul 2016, anul producerii accidentului mortal de muncă, în orașele mari pentru copii în vârstă de la 1 – 6 ani este 1 687,70 lei, pentru copii în vârstă de la 7 – 17 ani este de 2176,80 lei, iar pentru femei în vârstă aptă de muncă este de 1 936,20 lei. Prin urmare, instanța de apel a admis pretențiile reclamantei privind repararea prejudiciului pentru pierderea întreținătorului, prin încasarea în mod

solidar din contul SA „Consam” și SRL „Profaluminu” în beneficiul lui Robert Ghirila a sumei de 1687 lei lunar, cu titlu de indemnizație pentru pierderea întreținătorului, care urmează a fi achitată până la atingerea vârstei majoratului; încasarea în mod solidar din contul SA „Consam” și SRL „Profaluminu” în beneficiul Biancăi-Maria Ghirila a sumei de 1687 lei, lunar, cu titlu de indemnizație pentru pierderea întreținătorului, care urmează a fi achitată până la atingerea vârstei majoratului; precum și încasarea în mod solidar din contul SA „Consam” și SRL „Profaluminu” în beneficiul Adelinei Ghirila a sumei de 2 176 lei lunar, cu titlu de indemnizație pentru pierderea întreținătorului, care urmează a fi achitată până la atingerea vârstei majoratului.

Totodată, reieșind din considerentul că, soția defunctului Elena Ghirila nu este angajată în câmpul muncii, dar se preocupă de îngrijirea copilului minor Adelina Ghirila, care are grad de invaliditate și necesită îngrijire permanentă, instanța de apel a încasat în mod solidar din contul SA „Consam” și SRL „Profaluminu” în beneficiul Elenei Ghirila suma de 1 936 lei, care urmează a fi achitată lunar până la îmbunătățirea stării de sănătate a Adelinei Ghirila. Or, deoarece Elena Ghirila urmează să îngrijească în permanență de copilul minor Adelina Ghirila, aceasta este privată de posibilitatea de a munci.

La fel, reieșind din specificul raportului litigios, apreciind faptul că SA „Consam” și SRL „Profaluminu” neîntemeiat au refuzat achitarea indemnizației unice, incontestabil cauzându-i reclamantei Elena Ghirila suferințe psihice suplimentare, lipsind-o de posibilitatea de a folosi mijlocele convenite și aceasta în timp ce a decedat soțul ei, tatăl celor 3 copii minori, singurul întreținător al familiei, instanța de apel a încasat din contul SA „Consam” și SRL „Profaluminu” în beneficiul Elenei Ghirila suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Instanța de apel a constatat că în cadrul prezentului litigiu, drepturile și interesele reclamantei Elena Ghirila au fost reprezentate de avocatul Dumitru Codreanu, iar pentru serviciile prestate de avocat, aceasta a achitat suma de 17 550 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria DAA nr. 07432424 din 04 iulie 2017, respectiv pretenția Elenei Ghirila cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică este întemeiată, însă, quantumul solicitat spre încasare este unul exagerat. Astfel, Elenei Ghirila urmează a-i fi compensate cheltuielile de asistență juridică suportate, în limitele sumei de 9000 lei, quantum pe care instanța de apel l-a apreciat ca fiind real, necesar și rezonabil.

Ținând cont de art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă și art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat, instanța de apel a încasat în mod solidar din contul SA „Consam” și SRL „Profaluminu” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 23 102,08 lei, or, la depunerea cererii de încasare a despăgubirilor cauzate în rezultatul accidentului de muncă, reclamanta nu achită taxă de stat, precum și cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în instanța de judecată în sumă de 103,85 lei.

La 22 martie 2019 SRL „Profaluminu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu a declarat recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SRL „Profaluminu” a indicat că instanța de apel nu a apreciat just forța probantă a procesului-verbal nr. 18 din 14 iunie 2016, coroborând-o cu alte probe la materialele cauzei, or, concluzia

Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la încălcarea prevederilor actelor altor acte normative din domeniul muncii de către directorul SRL „Profaluminiiu”, Alexandru Harin este prematură și urmează a fi apreciată critic, în cumul cu declarațiile martorilor care sunt divergențe, deoarece în Procesul-verbal nr. 18 din 14 iunie 2016 privind cercetarea accidentului de muncă mortal întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii în partea descriptivă a fost reținut concret faptul că, Ghenadie Ciorici i-a contactat pe cunoscuții săi cu care a mai efectuat împreună lucrări și au stabilit ca să se întâlnească la 04 aprilie 2016 la obiectivul din str. M. Sadoveanu, 15 pentru a face cunoștință cu volumele de lucru și de a se înțelege cu prețul lucrărilor, iar instanța de apel eronat a constatat că între SRL „Profaluminiiu” și Ghirila Andrei ar fi existat raporturi de muncă.

Recurenta a menționat că instanța de apel greșit a stabilit că accidentul a avut loc în timpul și în legătură cu îndeplinirea de către Andrei Ghirila a unor obligațiuni, pentru care a fost antrenat de către angajatorul SRL „Profaluminiiu”. Or, în cadrul dezbaterilor judiciare s-a constatat că la 04 aprilie 2016, directorul SRL „Profaluminiiu”, Alexandru Harin a ajuns cu întârziere la întâlnirea care urma să aibă loc cu Ghenadie Ciorici și potențialii angajați, pentru a purta negocieri referitor la eventuala încadrare a acestora în câmpul muncii.

Mai mult, recurenta a invocat că pretenziile lucrării l-a care ar fi fost antrenat Andrei Ghirila nu puteau demara la data de 04 aprilie 2016 deoarece lipsea energia electrică și nu era proiectul finisat.

Recurenta SRL „Profaluminiiu” a precizat că instanța de apel nu a reținut că reprezentantul SA „Consam” a declarat că nu ar fi primit indicația SRL „Profaluminiiu”, referitor la accesul terțelor persoane pe teritoriul obiectivului păzit, iar martorii audiați au menționat că au trecut postul de pază fără careva impedimente.

Recurenta a indicat că instanța de apel a ajuns eronat la concluzia că SRL „Profaluminiiu”, se face responsabilă de decesul lui Andrei Ghirila, între acestea existând relații de muncă, or, relațiile de muncă sunt precedate de negocieri, înțelegeri prealabile între eventualii salariați și angajatori, urmînd ca acestea să ajungă la un consens asupra condițiilor muncii. În fapt, nu a fost încheiat contract de muncă între SRL „Profaluminiiu” și Andrei Ghirila, deoarece nu a existat înțelegere între ei.

Recurenta a invocat că concluziile Inspectoratului de Stat al Muncii expuse în procesul-verbal nr. 18 privind cercetarea accidentului de muncă mortal și a expertului în Centrul Național de Expertize Judiciare expuse în Raportul de expertiză judiciară nr. 1078, nu sunt justificate prin probatoriu suficient și nu au fost făcute luînd în considerație toate circumstanțele faptice, inclusiv declarațiile directorului SRL „Profaluminiiu” și actele interne, care ar fi putut arăta în mod concret și clar că Andrei Ghirila nu fusese atras în câmpul muncii, iar directorul SRL „Profaluminiiu” nu avea obligația să încheie contract individual de muncă și să instruiască defunctul în domeniul securității muncii, deoarece la momentul decesului nu avea nici un raport cu ultimul.

La fel, recurenta a menționat că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că Andrei Ghirila a fost angajat la altă companie în bază de contract, astfel încît pretenziile Elenei Ghirila urmau a fi apreciate ca tendențioase și calificate drept neîntemeiate, lipsite de probatoriu pertinent, admisibil și suficient. Astfel, pretenziile

Elenei Ghirila sunt neîntemeiate deoarece Andrei Ghirila nu era titularul raportului de muncă cu SRL „Profaluminiiu”, nefiind încadrat în câmpul muncii, și nu avea acces pe teritoriul obiectivului, iar aflarea acestuia la momentul căderii pe acest teritoriu fiind neclară și inexplicabilă.

Recurenta SRL „Profaluminiiu” a specificat că prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008 și a Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.706 din 05 iunie 2002, nu sunt aplicabile speței, or la momentul producerii accidentului, Andrei Ghirila nu executa nici o sarcină de lucru încredințată acestuia de către SRL „Profaluminiiu”.

Recurenta a indicat că instanța de apel nu a demonstrat existența în acțiunile SRL „Profaluminiiu” a unei fapte ilicite, legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția acesteia, or, fără a cerceta toate probele în cumul instanța de apel și-a fundamentat concluzia doar pe Procesul verbal nr. 18 din 14 iunie 2016 și Raportul de expertiză judiciară nr. 1078.

Recurenta SRL „Profaluminiiu” consideră că decesul lui Andrei Ghirila nu a survenit din vina sau omisiunea recurente, iar pretențiile reclamantei Elena Ghirila cu privire la încasarea indemnizației unice de deces în accident de muncă, stabilirea și încasarea despăgubirilor lunare pentru copiii și soția defunctului datorită pierderii întreținătorului, repararea prejudiciului moral și restituirea cheltuielilor de judecată sunt neîntemeiate și lipsite de bază legală și probatorie.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, la 28 februarie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d.27 vol. II), însă date despre recepționarea acesteia de către recurenta SRL „Profaluminiiu” la materialele cauzei lipsesc.

Totodată, instanța de recurs relevă că decizia recurată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 27 februarie 2019.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost declarat de SRL „Profaluminiiu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu la 22 martie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La data de 27 martie 2019, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat de către SRL „Profaluminiiu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referințe la recursul declarat de SRL „Profaluminiiu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu (f.d.49 vol. II).

Totodată, la 23 aprilie 2019 Elena Ghirila, reprezentată de avocatul Dumitru Codreanu a depus referință la recursul declarat de SRL „Profaluminiiu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, prin care a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Profaluminiiu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de SRL „Profaluminii”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de SRL „Profaluminii”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu nu rezultă că, instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Profaluminu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SRL „Profaluminu”, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Ghirila împotriva Societății pe Acțiuni „CONSAM” și a Societății cu Răspundere Limitată „Profaluminu”, intervenienți accesorii Nicolae Cuculescu, Alexandru Harin cu privire la încasarea indemnizației unice, încasarea despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului și repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

